

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3.

Nr.

Wilno, dnia 31 stycznia 1930 roku.

224.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

Dział. Str.

1. "Peewaleht" o rozdźwięku w stosunkach litewsko-estońskich.-	I.	1.
2. Powstanie towarzystwa austriacko-litewskiego.-	"	1.
3. W kołach dyplomatycznych.-	"	1.
4. Życiorys nowego posła sowieckiego w Litwie.-	"	1.

5

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WŁOŚNIEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

5. "Lietuvos Aidas" o działalności katolickiej w Litwie.-	III.	1.
6. Sprawozdanie "Idische Stimme" o konferencji rodziców żydowskich uczniów.-	"	1.
7. Nowy rodzaj agitacji komunistycznej.-	"	2.
8. Sprawy komunistyczne.-	"	2.
9. Wprowadzenie modlitwy wileńskiej.-	"	2.
10. Wyjazd Rosjan z Litwy.-	"	2.
11. Z życia więźniów politycznych w Kownie.-	"	3.
12. Wydawnictwo Ministerstwa Sprawiedliwości.-	"	3.
13. Ilość studentów w uniwersytecie kowieńskim.-	"	3.
14. Budowa nowego kościoła w Szakach.-	"	3.
15. Położenie urzędników pocztowych w Litwie.-	"	3.
16. Nowe studjum malarskie.-	"	3.
17. Wyjazd z Litwy prof. Volka.-	"	3.
18. Zbieranie pieśni litewskich.-	"	3.

IV.-V. ŻYCIE POLAKÓW I INNYCH MNIEJSZOSCI NARODOWYCH.

19. Skazanie uczniów-Polaków w Poniewieżu.-	IV.-V.	1.
20. Prześladowanie prywatnego nauczania polskiego.-	"	1.
21. Zajęcie na przedstawieniu polskim w Kalwarji.-	"	1.

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

22. Otwarcie ostatniej sesji sejmiku kłajpedzkiego.-	VII.	1.
23. Z działalności kłajpedzkiego Towarzystwa dobroczynnego.-	"	1.
24. Zakup koni.-	"	1.
25. Z gimnazjum litowskiego w Kłajpedzie.-	"	1.
26. Taksówki w Kłajpedzie.-	"	1.

-----000000 § 000000-----

BUCKET POWER

WILSON POWER WORKING GROUP REPORT

1982

1. Introduction	
1.1	Background
1.2	Scope
1.3	Objectives
1.4	Methodology
1.5	Assumptions
1.6	Limitations
1.7	Definitions
1.8	References
1.9	Appendices
1.10	Conclusion
1.11	Summary
1.12	Recommendations
1.13	Future Work
1.14	Disclaimer
1.15	Notes
1.16	Footnotes
1.17	Endnotes
1.18	Index
1.19	Glossary
1.20	Abbreviations
1.21	Acronyms
1.22	Initials
1.23	Signatures
1.24	Seals
1.25	Stamps
1.26	Logos
1.27	Emblems
1.28	Coats of arms
1.29	Flags
1.30	Maps
1.31	Charts
1.32	Tables
1.33	Figures
1.34	Diagrams
1.35	Schematics
1.36	Flowcharts
1.37	Networks
1.38	Systems
1.39	Processes
1.40	Procedures
1.41	Methods
1.42	Techniques
1.43	Tools
1.44	Equipment
1.45	Materials
1.46	Supplies
1.47	Resources
1.48	Facilities
1.49	Locations
1.50	Addresses
1.51	Contacts
1.52	References
1.53	Notes
1.54	Footnotes
1.55	Endnotes
1.56	Index
1.57	Glossary
1.58	Abbreviations
1.59	Acronyms
1.60	Initials
1.61	Signatures
1.62	Seals
1.63	Stamps
1.64	Logos
1.65	Emblems
1.66	Coats of arms
1.67	Flags
1.68	Maps
1.69	Charts
1.70	Tables
1.71	Figures
1.72	Diagrams
1.73	Schematics
1.74	Flowcharts
1.75	Networks
1.76	Systems
1.77	Processes
1.78	Procedures
1.79	Methods
1.80	Techniques
1.81	Tools
1.82	Equipment
1.83	Materials
1.84	Supplies
1.85	Resources
1.86	Facilities
1.87	Locations
1.88	Addresses
1.89	Contacts
1.90	References
1.91	Notes
1.92	Footnotes
1.93	Endnotes
1.94	Index
1.95	Glossary
1.96	Abbreviations
1.97	Acronyms
1.98	Initials
1.99	Signatures
1.100	Seals

2. Background

2.1	Background
2.2	Scope
2.3	Objectives
2.4	Methodology
2.5	Assumptions
2.6	Limitations
2.7	Definitions
2.8	References
2.9	Appendices
2.10	Conclusion
2.11	Summary
2.12	Recommendations
2.13	Future Work
2.14	Disclaimer
2.15	Notes
2.16	Footnotes
2.17	Endnotes
2.18	Index
2.19	Glossary
2.20	Abbreviations
2.21	Acronyms
2.22	Initials
2.23	Signatures
2.24	Seals
2.25	Stamps
2.26	Logos
2.27	Emblems
2.28	Coats of arms
2.29	Flags
2.30	Maps
2.31	Charts
2.32	Tables
2.33	Figures
2.34	Diagrams
2.35	Schematics
2.36	Flowcharts
2.37	Networks
2.38	Systems
2.39	Processes
2.40	Procedures
2.41	Methods
2.42	Techniques
2.43	Tools
2.44	Equipment
2.45	Materials
2.46	Supplies
2.47	Resources
2.48	Facilities
2.49	Locations
2.50	Addresses
2.51	Contacts
2.52	References
2.53	Notes
2.54	Footnotes
2.55	Endnotes
2.56	Index
2.57	Glossary
2.58	Abbreviations
2.59	Acronyms
2.60	Initials
2.61	Signatures
2.62	Seals
2.63	Stamps
2.64	Logos
2.65	Emblems
2.66	Coats of arms
2.67	Flags
2.68	Maps
2.69	Charts
2.70	Tables
2.71	Figures
2.72	Diagrams
2.73	Schematics
2.74	Flowcharts
2.75	Networks
2.76	Systems
2.77	Processes
2.78	Procedures
2.79	Methods
2.80	Techniques
2.81	Tools
2.82	Equipment
2.83	Materials
2.84	Supplies
2.85	Resources
2.86	Facilities
2.87	Locations
2.88	Addresses
2.89	Contacts
2.90	References
2.91	Notes
2.92	Footnotes
2.93	Endnotes
2.94	Index
2.95	Glossary
2.96	Abbreviations
2.97	Acronyms
2.98	Initials
2.99	Signatures
2.100	Seals

3. Conclusion

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

"Peewalent" o rozdźwięku w stosunkach
litewsko-estońskich.

"peewalent" Nr.21 z dn.22.I.1930 r. Art.p.t."Dlaczego

Litwa jest niezadowolona". Streszczenie:

Zapowiedziana wizyta prezydenta Estonji w Warszawie wywołała ostre ataki w prasie litewskiej. Kowno twierdzi, iż taka manifestacja przyjaźni z Polską jest bardzo źle widziana w Rosji sowieckiej i świadczy o wrogich zamiarach wobec Litwy.

Rząd kowieński, króćąc się z Polską, chciałby pokłócić z nią, wszystkich swych sąsiadów. Ideałem dla niego są stosunki bałkańskie. Dzięki takiej polityce Litwa nie nawiązała dotychczas normalnych stosunków ze swymi mniejszymi sąsiadami.

malnych stosunków ze swymi mniejszymi sąsiadami. Wprawdzie Kowno bezustannie mówi o związku bałtyckim. Jednocześnie wszakże czyni wszystko, aby do niego nie dopuścić. Gospodarze stosunki Litwy z Estonją w praktyce nie istnieją, a historia niedoszłego traktatu handlowego między obu krajami jest wymownym dowodem złej woli litewskiej. Kowno bezustannie czyniło trudności z powodu polskiej klauzuli, domagało się wspólnej taryfy celnej z Łatwą, to znów żądało przeciwdziałania wywozowi państw bałtyckich do kurytarza pomorskiego i t.p..

Teraz Litwa obraża się o wizytę w Warszawie. Takie ujmowanie spraw nie przynosi jej korzyści, a tylko pogłębia i tak głęboką ranę między obu narodami.

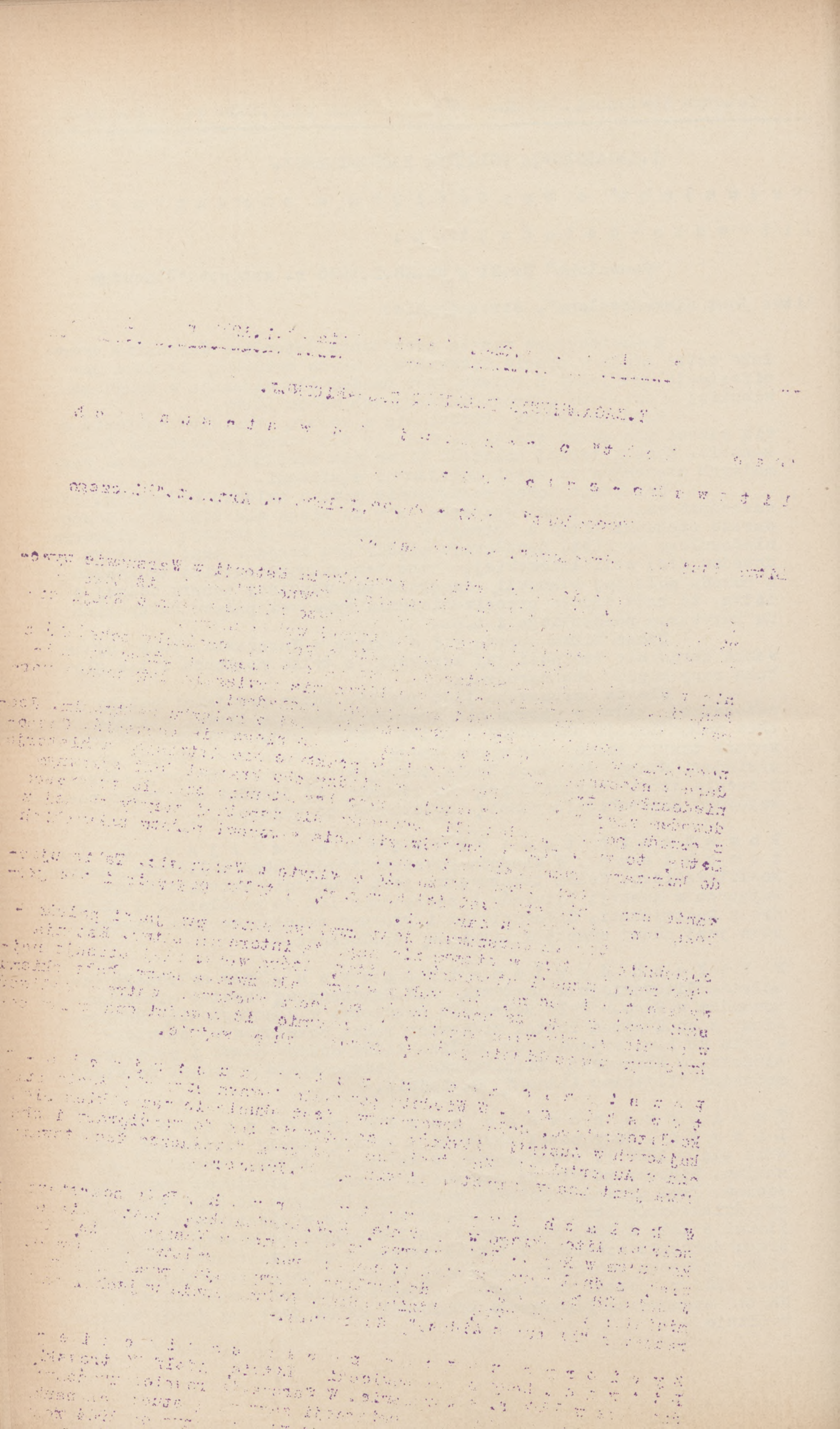
Wizyta warszawska jest zwykłym aktem przyjaźni polsko - estońskiej, który w niczem nie zagraża interesom Litwy. Estonia chce normalizacji stosunków z Litwą, która wobec niej stosuje najwyższe taryfy celne, jak wobec wroga, ale zwraca swemu bałtyckiemu sąsiadowi uwagę, że nawet Rosja sowiecka zachowała wstrzemięźliwość w ocenie wizyty warszawskiej, bo rozumie, iż dowodzi ona tylko pokojowego usposobienia państw, powstałych po wojnie.

Powstanie towarzystwa austriacko-litewskiego. W Wiedniu powstało towarzystwo zbliżenia austriacko-litewskiego. Celem towarzystwa jest skupienie wszystkich mieszkających w Austrii Litwinów i zachęcenie ich do współpracy i obcowania z Austriakami. Założycielem i głównym działaczem tego towarzystwa jest znany sympatyk Litwinów, dr. Tuchner.-

W k o ń c a c h d y p l o m a t y c z n y c h : Pyly sekretarz po-
selsstwa litewskiego w Londynie, K.W. Raczkauskas, został mianowany
konsulem w Rago.- Pyly sekretarz poselsstwa w Waszingtonie, Rabino-
wicz, z dn.1 marca został mianowany radcą poselsstwa w Moskwie.-
W dniu 28 b.m. wyjechał do Berlina nadzwyczajny poseł i pełnomocny
minister w Niemczech, Sidzikauskas. Jednocześnie wyjechał do Włoch
redaktor "Lietuvos Aidasa", Gustajnis.-

Z y c i o r y s n o w e g o p o s ła s o w i e c k i e g o w
L i t w i e . Nowy poseł sowiecki w Litwie, Adolf Piotrowski, uro-
dził się w 1887 r. w Warszawie. W Warszawie również ukończył gim-
nazjum. Podczas pobytu na emigracji zagranicą studiował nauki spoe-
łeczne. Brał udział w polskim ruchu rewolucyjnym od 1904 roku. Za
swą działalność rewolucyjną odsiadywał karę w więzieniu w ogólnej
ilości 6 lat. W 1921 roku przyjechał z Polski do Moskwy, gdzie w
ciągu przeszło czterech lat ~~przepracował na stanowisku~~ ~~przepracował na stanowisku~~ ~~przepracował na stanowisku~~ ~~przepracował na stanowisku~~ ~~przepracował na stanowisku~~
wisku głównego sekretarza komisariatu spraw zagranicznych. W począt-
kach 1925 r. został zamianowany przedstawicielem sowieckim w Estonii.
Na tem stanowisku Piotrowski przebywał aż do swej ostatniej nominacji
w Litwie.-

III.ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

"Lietuvos Aidas" o działalności katolickiej w Litwie.

"Lietuvos Aidas"Nr.23 z dn.29.I.1930 r. Art.p.t."I nieomylnie". Streszczenie:

Artykuł nasz bardzo nie podobał się rzekomo katolickiemu pismu. Odszyfrowanie filozofującego autora jest ulubionym konikiem katolickiego pisma, gdyż filozofującemu autorowi najłatwiej zamknąć usta. Nie będziemy decydowali o sposobie tej walki, biorącej początek jeszcze w XV wieku, musimy wszakże stwierdzić, że jeszcze i w XX-ym nie nauczyliśmy się szanować człowieka.

Obecnie "Rytas" zarzuca nam niesprawiedliwość. Przede wszystkim musimy zauważyć, że myli się on, twierdząc, iż powstał na niego za pisanie artykułów o działalności katolickiej. Wskazaliśmy tylko, że decydowanie, kto jest katolikiem, a kto nie, należy nie do pisma, chociażby nawet katolickiego, lecz do biskupa. "Rytas" błądzi, nie rozumiejąc tej różnicy. Myli się również, zarzucając nam niekonsekwencję. Sądzimy, że decydowanie o czyjejsz katolicy, czy niekatolicy, należy do kompetencji biskupów. Sądzimy jednak również, że można pisać o zjawiskach, ukazujących się w życiu społecznym i państwowym. Działalność katolicka jest właśnie jednym z takich zjawisk, ukazujących się w życiu społecznym. Wolno więc o niej pisać nie tylko "Rytasowi", lecz i nam. Zagranicą wygłaszają referaty i zabierają głos w tej sprawie osoby świeckie, to też i my, pisząc o zadaniach działalności katolickiej, nie uważamy, abyśmy zabierali głos w obcej dla nas dziedzinie. Jeżeli o działalność katolicką powstała obczerna literatura, to widocznie wszystkim chodzi o wyjaśnienie, na czym polega ta działalność. "Rytas" sądzi inaczej. Trzyma się on metody, że nie znając i nie wyjaśniając sprawy, należy głosić jej konieczność. Nam się zdaje, że sposób ten jest niedobry i jeżeli napotyka on na przeszkody administracji, to widocznie są ku temu podstawy, gdyż administracja nie wie, co jest działalnością katolicką. "Rytas" radzi nam przeczytać memorandum doręczone bratemu ministrowi spraw wewnętrznych, z którego dowiemy się, że Centrum Akcji Katolickiej troszczy się o cnotę in abstracto, administracja zaś stawia mu przeszkody. Odwziewając się "Rytasowi", radzilibyśmy mu również zwrócić się do ministerstwa spraw wewnętrznych, gdzie z oficjalnych protokołów dowie się, o jakiej akcji i jakiej konieczności nauczano i uświadamiano w C.A.K.

"Rytas" nie negował żadnego wskazanego przez nas faktu. Jesteśmy mu za to wdzięczni i chcielibyśmy wskazać na jeszcze jeden jego krok. Nie może on wciąż rozumieć, że najskuteczniejszą reformą jest ta, którą się zaczyna od siebie. Gdy "Rytas" swoim zwyczajem przywłaszczysz obcą kompetencję, zaczął dzielić katolików na prawdziwych i nieprawdziwych, albo masonów, każdy miał prawo zapytać, czym różni się on w życiu prywatnym od nieprawdziwego katolika.

Gdyby się należycie zrozumiało, od czego trzeba zacząć reformę, wyjaśniło, co jest Centrum Akcji Katolickiej, jakie są jego zadania in abstracto i in concreto, nie trzeba by było "Rytasowi" pisać tak długich artykułów i dopatrywać się niesprawiedliwości tam, gdzie jest sprawiedliwość.-

"Sprawozdanie "Idische Stimme" o konferencji rodziców żydowskich uczniów.

Jednym z ostatnich numerów "Idische Stimme" podaje szczegółowe sprawozdanie o wszechlitewskiej konferencji komitetów rodzicielskich.

skich szkół żydowskich, jaka odbyła się w drugiej połowie stycznia. Poniżej podajemy to sprawozdanie w streszczeniu:

Na zjazd zjechało 100 delegatów. Z wielkim referatem o politycznej sytuacji szkoły hebrajskiej w Litwie wystąpił B.Breger. Referent wskazywał, iż Żydzi w Litwie nie mają obecnie żadnych ustawowo organizacyjnych form. Nie ma żadnej specjalnej ustawy o szkołach mniejszościowych. Kontrolerem jest urzędnik Litwin, któremu się trudno orjentować w wewnętrznym życiu hebrajskiej szkoły. Pragnąc złożyć sumienne sprawozdanie, żąda wszystkich materiałów w języku litewskim. Przeważną część prześladowań szkół należy kłaść nie na karb antysemityzmu, lecz obecnego systemu kontroli, który nie jest obiektywnym.

Foruszając zasadnicze stanowisko sjonistów w kwestji szkolnej, referent oświadcza, iż Litwini żądają, aby szkoła wykonywała swój obowiązek względem państwa. Żydzi również tego samego sobie życzą. Są lojalnymi obywatelami. Ale wypada im powiedzieć otwarcie: "Głównym zadaniem naszej szkoły jest rozbudowa żydowskiej kultury narodowej".

Mówca wniósł, aby w związku z niewłaściwymi rozporządzeniami w stosunku do szkół żydowskich zjazd wypowiedział się za podjęciem ogólnej walki w prasie i w szerszych kręgach społeczeństwa przeciwko wpływom litwinizacji. Ypowiedział się wreszcie za przedłożeniem rządowi projektu utworzenia nowego technicznego aparatu, który regulowałby stosunki między ministerstwem oświaty a szkołami żydowskimi. Wskazał on na Łotwę, gdzie przy ministerstwie oświaty istnieje departament żydowski. W tym departamencie urzędnicy, uprawiający kontrolę, są Żydami i wszystkie niezbędne okólniki wydawane są również w językach hebrajskim i żydowskim.

W wyniku obrad konferencja przyjęła szereg rezolucyj, dotyczących prawnej sytuacji szkół żydowskich i założenia żydowskiego departamentu przy ministerstwie oświaty. Na końcu obrano radę szkolną, utworzono komitet dla zorganizowania rodziców.-

N o w y r o d z a j a g i t a c j i k o m u n i s t y c z n e j .
W dniu 19 stycznia na niektórych ulicach w Szawlach przechodnie znaleźli rozrzucone cukierki. Okazało się, iż są to proklamacje komunistyczne, owinięte w papierki od cukierków.-

S p r a w y k o m u n i s t y c z n e . Najwyższy Trybunał rozpatrzył w trybie apelacyjnym sprawę komunistek: studentki uniwersytetu litewskiego, Perzonajtisówny, i robotnicy Szaktuperowej, które w swoim czasie skazał na cztery lata więzienia za urządzenie nielegalnego zebrania w swoim mieszkaniu. Trybunał zmniejszył wymiar kary Perzonajtisównie na jeden rok, Szaktuperowej - na dwa lata.-

W dniu 27 b.m. kowieński sąd okręgowy rozważał sprawę 15 osób, oskarżonych o przemykanie z Niemiec bibuły komunistycznej pod postacią przemytu spirytusowego. Sąd skazał czterech oskarżonych na 4 lata ciężkiego więzienia, 11-stu zaś, uwzględniając ten fakt, iż mogli oni nie wiedzieć o rodzaju przemytu, - na nieznaczne kary pieniężne i po kilka tygodni więzienia.-

W p r o w a d z e n i e m o d l i t w y w i l e ŋ s k i e j .
W dniu 20 stycznia uczniowie 7 klasy gimnazjum państwowego w Szawlach złożyli prośbę do Rady pedagogicznej o zezwolenie im odmawiania w gimnazjum modlitwy wileńskiej. Prośba została uwzględniona. W poniedziałki uczniowie i nauczyciele, przed lekcjami, w sali rekreacyjnej, będą wspólnie odmawiali modlitwę wileńską.-

W y j a z d R o s j a n z L i t w y . W swoim czasie rząd rosyjski osiedlił w gminie Łukniki powiatu Telszewskiego dużo burżaków z głębi Rosji. Po powstaniu państwa litewskiego niektórzy z nich

nie uzyskali litewskiego obywatelstwa i obecnie zostają wydalenii z kraju. Jedni z nich wyjeżdżają do Francji i Polski, inni zaś do Brazylii i Argentyny.-

Z ż y c i a w i ę ź n i ó w p o l i t y c z n y c h w K o w -
n i e . Między administracją więzienia kowieńskiego a więźniami po-
litycznymi powstał zatarg, na skutek czego w ubiegłym tygodniu 12
więźniów wywieziono z więzienia kowieńskiego do fortu.-

W y d a w n i c t w o m i n i s t e r s t w a s p r a w i e d l i -
w o ś c i . Na skutek zarządzenia prokuratora Najwyższego Trybuna-
łu została już odbita "Instrukcja dla organów administracyjnych i
policji o wytaczaniu ~~ixkuzjanku~~ spraw i badaniu przestępstw". In-
strukcja ta została wysłana do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i do
wszystkich urzędów sądowych.-

I l o ś ć s t u d e n t ó w w u n i w e r s y t e c i o k o -
w i e Ń s k i m . Na semestrze jesiennym roku ubiegłego zarejestro-
wanych było 3.813 studentów i 147 wolnych słuchaczy, razem - 3.960
osób. Na wydziale prawnym było : 1.190 studentów, medycznym - 743,
humanistycznym - 730, teologiczno-filozoficznym - 393, technicznym -
397, matematyczno-przyrodniczym - 341, ewangelicko-teologicznym -
14. W roku bieżącym złożono jeszcze 126 podań, wszystkie na wydzia-
ły teologiczno-filozoficzny i humanistyczny. W ubiegłym semestrze
156 studentów nie zarejestrowało się, to też zostaną oni wzięci do
wojska. Świadectwa o odroczeniu służby zostały już zwrócone komisjom
poborowym.-

B u d o w a n o w e g o k o ś c i o ł a w S z a k a c h . W Sza-
kach zostanie zbudowany nowy kościół, gdyż stary jest bardzo mały
i wymaga wielkiego remontu. Kosztorys nowego kościoła został już
sporządzony i przyjęty.-

P o ł o ż a n i e u r z ę d n i k ó w p o c z t o w y c h w
L i t w i e . "Lietuvos Zinios" podaje, iż urzędnicy pocztowi w Kow-
nie żyją bardzo nędznie. Większość otrzymuje 170 lt. pensji miesięcz-
nie, co wystarcza tylko na mieszkanie i przeżycie, ubranie zaś mu-
szą przeważnie kupować stare na rynku, za kilkadziesiąt litów.
Mieszkania, które zajmują, są poprostu straszne. Pismo zauważa, iż
nawet dozorczy domowi lepiej żyją i że nonsensem jest wymagać od
urzędników wydajnej pracy, nie dając możliwości nawet przyzwoitej we-
getacji.-

N o w e s t u d j u m m a l a r s k i e . Ministerstwo Oświaty
zezwoliło malarzowi Justynowi Mienožynskiemu na otwarcie w Kownie
z dniem 23 stycznia studjum malarskiego według statutu, zatwierdzo-
nego przez Ministra Oświaty.-

W y j a z d z L i t w y p r o f . V o l k a . Znany matematyk i
znawca geometrii dyferencjalnej, dr. filozofji, prof.Otto Volk, któ-
ry obecnie wykłada w uniwersytecie kowieńskim, został powołany na
stanowisko profesora matematyki uniwersytetu w Würzburgu i w naj-
bliższym czasie opuszcza Litwę.-

Z b i e r a n i e p i e ś n i l i t e w s k i c h . Rada pedago-
gów konserwatorium kowieńskiego wyłoniła komisję celem opracowania
planu w sprawie zbierania pieśni ludowych. W skład komisji weszli:
J.Grodis, W.Zadejka, K.Banajtis i J.Bendorius. Pieśni zamierza się
spisywać zapomocą fonografu.-

IV.-V. ŻYCIE POLAKÓW I INNYCH MNIEJSZOSCI NARODOWYCH.

Skazanie uczniów - Polaków w Poniewieżu.

Z początkiem bieżącego roku szkolnego grupa uczniów gimnazjum polskiego w Poniewieżu za zezwoleniem swych władz szkolnych, a więc zgodnie z istniejącymi w Litwie przepisami w tej sprawie, zaczęła wydawać pisemko szkolne p.t. "Swit". Prokuratura litewska jednak uznała wydawanie polskiego pisemka szkolnego za rzecz karygodną. Pismo już w listopadzie zostało zamknięte, sprawę zaś skierowano na drogę sądową. Sąd pokoju w Poniewieżu, przed którym w ubiegłym tygodniu rozegrał się właśnie finał tej osobliwej, a charakterystycznej dla nastawienia władz litewskich wobec wszelkich najdrobniejszych nawet przejawów życia polskiego, - "sprawy prasowej" uznał "podsądnych" redaktorów, dwóch uczniów klasy 8-ej, za winnych rozpowszechniania nielegalnych wydawnictw i skazał każdego na grzywnę po 25 lt.-

Prześladowanie prywatnego nauczania polskiego.

Wobec całkowitej prawie likwidacji polskiego szkolnictwa ludowego w Litwie, zamożniejsze rodziny polskie, aby uniknąć konieczności posyłania swych dzieci do szkół litewskich, uczą je prywatnie w domach po polsku. Nauczanie takie jest również solą w oku władzom litewskim, które przez szkoły chciałyby zlitwinizować całe młode pokolenie. Ostatnio np. jedna z takich nauczycielek prywatnych w Domu Polskim, w okolicy Sejn, p.Marja Adamowiczówna, studentka uniwersytetu litewskiego i jej chlebodawca p.Joczyn, zostali pociągnięci do odpowiedzialności sądowej za... "założenie tajnej szkoły polskiej" i skazani na dość wysoką grzywnę.

Tego rodzaju metody walki z polsnością nawet za czasów carskich były rzadko stosowane.-

Zajęcie na przedstawieniu polskim w Kalwarii.

Dnia 5-go stycznia r.b. komitet rodzicielski polskiej szkoły początkowej towarzystwa "Pochodnia" w Kalwarii powiatu Marjampolskiego, urządził chodinkę dla młodzieży szkolnej. Zabawa ściągająca znaczną liczbę publiczności spośród miejscowej ludności polskiej, spragnionej możliwości usłyszenia ze sceny mowy ojczystej i spędzenia wieczoru w swoim gronie. Pod koniec przedstawienia jednak panujący na sali nastrój został zamuśniony. W chwili opuszczania kurtyny jakiś nieznany osobnik krzyknął kilkakrotnie po litewsku: "Gaście swiatko", poczem przy drzwiach wejściowych buchnęły kłęby dymu tak gęste, iż sądzono, że wybuchł pożar. Wśród publiczności powstała panika. Dzieci rzuciły się ku scenie i wyjściu. Dzięki przytomności paru osób, które zorientowały się, iż się ma do czynienia nie z pożarem, tylko z usiłowaniami zerwania zabawy drogą zanieczyszczenia powietrza cuchnącym gazem /czuć było zapach siarki i chloru/, udało się uspokoić zebranych. Pootwierano okna, a młodzież po przewietrzeniu sali rozpoczęła tańce. W ten sposób przerwana w niecny sposób zabawa zakończyła się pomyślnie.

Powiadomiona o zajściu policja wdrożyła dochodzenie, które naturalnie wkrótce umorzono z powodu "niemożności wykrycia sprawców".-

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

O t w a r c i e o s t a t n i e j s e s j i s e j m i k u k ł a j - p e d z k i e g o .

W dniu 28 b.m. w Kłajpedzie została otwarta pierwsza i ostatnia sesja sejmiku kłajpedzkiego, w której wzięło udział 27 ~~członków~~ ~~dyrektorjum kraju~~ posłów i dyrektorjum kraju z prezesem Kadginem na czele. Sesję otworzył marszałek sejmiku von Bressler, poczem poseł bloku litewskiego Borter oświadczył, iż blok litewski, wzorem roku ubiegłego, nie stawia żadnych propozycji w sprawie wyboru prezydium i zostaje przy swem zdaniu z dnia 6 września 1927 r., iż prezydium powinno znać oba miejscowe języki. Dotychczas nie miało to miejsca, to też w ciągu ostatnich ośmiu miesięcy zaznaczył wówczas blok, sejmik nie będzie mógł naprawić tego, co trwało w ciągu 28-miu miesięcy jego działalności.

Poseł Landwirtschaftspartei, Konrad, wskazał Borchertowi, że nie jest winą większości sejmiku, iż blok litewski nie bierze udziału w jego pracach. Litwini sami wyrzekli się tej współpracy.

Po tych przemówieniach wybrano prezydium w starym składzie. Po wyborach prezydium prezes dyrektorjum Kadgin odpowiedział d-rowsi Trukanowi na jego interpelację w sprawie uzyskania ~~kasy~~ od sąsiedniego państwa bezprocentowej pożyczki. Dr.Trukanas pytał, dlaczego dyrektorjum toleruje urzędników instytucji autonomicznych i nauczycieli, którzy otrzymują te pożyczki. Prezes Kadgin wskazał, że w sprawie tej prowadzi się dochodzenie, wiadomości jednak jeszcze nie są ostatecznie zebrane, to też wyrażnie oświecić można będzie sprawę tylko w ówczas, gdy już dochodzenie zostanie dokończzone.

W końcu posiedzenia posłowie partji robotniczej wnieśli dwie śpieszne propozycje w sprawie wypłacenia zapomóg dla bezrobotnych. Obie propozycje zostały odrzucone.-

Z d z i a ł a l n o ś c i k ł a j p e d z k i e g o T o w a -
r z y s t w a d o b r o c z y n n e g o . Kłajpedzkie Towarzystwo Dobroczytności "Głoba", bez względu na zupełny brak subsydjów i zapomóg, organizuje skutecznie swą działalność i w roku ubiegłym udzielało, oprócz zapomóg, pożyczek na kupno produktów rolnych, przy czem pożyczki ze rozkładało na bardzo dogodne raty. Oprócz tego Towarzystwo utrzymuje 32 rodziny bezrobotne.-

Z a k u p k o n i . Od 10 do 13 lutego komisja Ministerstwa Wojny będzie skupowała w kraju Kłajpedzkim konie typu kawaleryjskiego.-

Z g i m n a z j u m l i t e w s k i e g o w K ł a j p e d z i e . Komitet rodzicielski gimnazjum litewskiego w Kłajpedzie uchwalił, iż od dnia 6 lutego gimnazjum to oficjalnie będzie się nazywało gimnazjum imienia Witolda Wielkiego. Program jego zostanie zbliżony do programu gimnazjów niemieckich: więcej nauk przyrodniczych, mniej matematyki i t.d. Rok szkolny będzie się kończył około Wielkiejnocy.-Podobny zwyczaj panuje we wszystkich wyższych szkołach kraju Kłajpedzkiego.-

~~xxxxxxx~~ T a k s ó w k i w K ł a j p e d z i e . Dotychczas nie licząc kilku prywatnych samochodów, w Kłajpedzie zupełnie nie było taksówek, co było bardzo uciążliwym dla mieszkańców, którzy za 5-6 klm. jazdy musieli płacić do 10 lt. Obecnie rada miejska Kłajpedy uchwaliła wprowadzić w miejsce taksówki

ALL INFORMATION CONTAINED HEREIN IS UNCLASSIFIED

1950年12月12日

U.S. DEPARTMENT OF JUSTICE

- 0 2 - 1 - b o c

Below are details obtained from the 1960 Census of the U.S. for the following states: Alaska, Arizona, California, Colorado, Connecticut, Delaware, Florida, Georgia, Idaho, Illinois, Indiana, Iowa, Kansas, Kentucky, Louisiana, Maine, Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Missouri, Montana, Nebraska, Nevada, New Hampshire, New Jersey, New Mexico, New York, North Carolina, North Dakota, Ohio, Oklahoma, Oregon, Pennsylvania, Rhode Island, South Carolina, South Dakota, Tennessee, Texas, Utah, Vermont, Virginia, Washington, West Virginia, Wisconsin, and Wyoming.